

-202-

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Έκθεση Διαβούλευσης

Επί του Κεφαλαίου Α' του Σχεδίου Νόμου "Ανοικτή διάθεση και περαιτέρω χρήση εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων του δημόσιου τομέα, τροποποίηση του ν. 3448/2006 (Α'57), προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της οδηγίας 2013/37/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, Περαιτέρω ενίσχυση της διαφάνειας, Ρυθμίσεις Θεμάτων Εισαγωγικού Διαγωνισμού ΕΣΔΔΑ και άλλες διατάξεις"

A. Ταυτότητα Διαβούλευσης

Τίτλος

Δημόσια διαβούλευση για την "Ανοικτή διάθεση και περαιτέρω χρήση πληροφοριών, εγγράφων και δεδομένων του δημόσιου τομέα, την τροποποίηση διατάξεων πρώτου κεφαλαίου του ν. 3448/2006 και την προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της οδηγίας 2013/37 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου"

Χρόνος έναρξης Διαβούλευσης

6 Ιουνίου 2014

Χρόνος λήξης

20 Ιουνίου 2014

Δικτυακός τόπος Ανάρτησης

http://www.opengov.gr/minreform/wp-admin/edit-comments.php?comment_status=moderated

Κατηγορία	Διαβούλευση
Είδος Διαβούλευσης	Νομοσχέδιο
Πλήθος άρθρων	22
Συντομιστές διαβούλευσης	Γιώργος Παπαδόπουλος, Βασιλική Νταλάκου
Υπεύθυνος Διαχειρισης	Γιώργος Παπαδόπουλος, Βασιλική Νταλάκου
Υπερθύνοι Εγκριτικές Σχολιών	Γιώργος Παπαδόπουλος, Βασιλική Νταλάκου
Ομάδα επεξεργασίας Έκθεσης	Γιώργος Παπαδόπουλος, Βασιλική Νταλάκου
Πλήθος σχολιών	47
Αριθμός σχολιαστών	13

B. Πλήθος σχολίων ανά Κεφάλαιο

Αριθμός Κεφαλαίου	Τίτλος Κεφαλαίου	Αριθμός Σχολιών
1	Άρθρο 1	8
2	Άρθρο 2	5
3	Άρθρο 3	1
4	Άρθρο 4	2
5	Άρθρο 5	0
6	Άρθρο 6	4
7	Άρθρο 7	1
8	Άρθρο 8	0
9	Άρθρο 9	0
10	Άρθρο 10	0
11	Άρθρο 11	1
12	Άρθρο 12	0
13	Άρθρο 13	1
14	Άρθρο 14	6
15	Άρθρο 15	4

16	Άρθρο 16	4
17	Άρθρο 17	2
18	Άρθρο 18	5
19	Άρθρο 19	0
20	Άρθρο 20	1
21	Άρθρο 21	0
22	Άρθρο 22	2

Γ. Επεξεργασία Σχολίων

Συνοπτική Παρουσίαση Σχολίων επί της αρχής

Το παρόν νομοσχέδιο χαιρετίζεται θετικά από κάποιους σχολιαστές ως εξαιρετικά σημαντική νομοθετική παρέμβαση που εντάσσεται στο πλαίσιο μίας συγκροτημένης προσπάθειας για την εισαγωγή κανόνων ανοικτής διακυβέρνησης στο σύνολο της δημόσιας διοίκησης και βασικό βήμα για την ουσιαστική εισαγωγή κανόνων ανοικτής διάθεσης δημόσιας πληροφορίας.

Επίσης από κάποιους σχολιαστές επικροτείται η επιλογή του έλληνα νομοθέτη να προχωρήσει σε περαιτέρω απελευθέρωση των δημοσίων δεδομένων με την καθέρωση της αρχής της εξ ορισμού ανοικτής διάθεσης και περαιτέρω χρήστης των εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή των φορέων του δημόσιου τομέα η οποία και θεωρείται ότι αποτελεί μια σημαντική τομή στο διοικητικό δίκαιο. Παρόλο ότι κάποιοι σχολιαστές θεωρούν ότι καθέρωση της εξ ορισμού ανοικτής διάθεσης των εγγράφων του δημοσίου υπερβαίνει τις ανάγκες ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2013/37, η επιλογή αυτή κρίνεται ορθή και απολύτως εντός του πλαισίου της μεταφοράς της οδηγίας, όπως προκύπτει και από το προσίμιο της (Σημείο 8), στο οποίο αναφέρεται ρητώς ότι τα Κράτη Μέλη έχουν τη δυνατότητα να υιοθετούν μέτρα που υπερβαίνουν τα ελάχιστα πρότυπα ανοικτής διάθεσης που ορίζει η Οδηγία, επιτρέποντας έτσι πιο εκτεταμένη περαιτέρω χρήση της πληροφορίας του δημοσίου τομέα.

Επιφυλάξεις εκφράζονται ως προς το χρονικό σημείο εισαγωγής του νομοσχεδίου στη Βουλή, δεδομένου του ότι αφενός η προθεσμία ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2013/37 λήγει στις 18/7/2015 και αφετέρου κανένα από τα κράτη μέλη δεν έχει προβεί στη θέσπιση διατάξεων για συμμόρφωση στην εν λόγω Οδηγία, καθώς και ότι αναμένονται να δημοσιευτούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή οδηγίες αναφορικά με το ζήτημα των χρεώσεων και της αδειοδότησης. Σε κάθε περίπτωση τα ειδικά και λεπτομερειακά θέματα θα αντιμετωπιστούν με την έκδοση της υπουργικής απόφασης που προβλέπεται στο άρθρο 13 του νομοσχεδίου.

Συνοπτική Παρουσίαση Κυριότερων Σχολίων και Προτάσεων

Άρθρο 1^ο

Προτεινόμενο Σχόλιο	Εισήγηση
Το σχέδιο νόμου αποτελεί εξαιρετικά σημαντική νομοθετική παρέμβαση και εντάσσεται στο πλαίσιο μίας συγκροτημένης προσπάθειας για την εισαγωγή κανόνων ανοικτής διακυβέρνησης στο σύνολο της δημόσιας διοίκησης. Ως τέτοια παρέμβαση αποτελεί υλοποίηση των δεσμεύσεων της χώρας σε σχέση με την Open Government Partnership (OGP) και το κεντρικό νομοθέτημα για την ανοικτή διάθεση δεδομένων του δημοσίου τομέα.	Εγκρίνεται
Ο νομοθέτης θα μπορούσε να είναι ακόμη πιο τολμηρός ενσωματώνοντας στους κανόνες για την ανοικτή διάθεση της πληροφορίας του δημοσίου τομέα και κανόνες για το πολιτιστικό και εκπαιδευτικό υλικό που βρίσκεται εκτός του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας, καθώς και σε κανόνες που αφορούν στην επιστημονική πληροφόρηση	Το νομοσχέδιο αποσκοπεί στη προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της οδηγίας 2013/37 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
Δεδομένου ότι ο προηγούμενος νόμος ήταν ατελέσφορος, αφού ελάχιστα δεδομένα έγιναν δημόσια διαθέσιμα προτείνεται να μελετηθούν οι λόγοι που δεν υπήρξε το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα και να αναμορφωθούν αντίστοιχα οι σχετικές διατάξεις.	Ειδικές διατάξεις θα προβλεφθούν με την υπουργική απόφαση που θα εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 22
Για να είναι χρήσιμο και αξιοποιήσιμο το υλικό πρέπει να προβλεφτεί η δημιουργία μιας κατάλληλης μηχανής αναζήτησης (πιθανόν να δημιουργεί από μόνη τα μεταδεδομένα) αλλά και η εισαγωγή όλου του υλικού να γίνεται με την κατάλληλη μορφή μεταδεδομένων από τους υπεύθυνους του υλικού που θα περιγράφουν τους πιθανούς όρους και δικαιώματα χρήστης του	Θα ρυθμιστεί με την υπουργική απόφαση που θα εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 22
Το καθεστώς πρόσβασης στα έγγραφα της Διοίκησης ρυθμίζεται από άλλες διατάξεις και κυρίως από τις διατάξεις του α. 16 v. 1599/1986 και του α. 5 v. 2690/1999 (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας), οι οποίες υλοποιούν τις συνταγματικές επιταγές για θεμελίωση του δικαιώματος γνώσης των διοικητικών στοιχείων από τους διοικουμένους και για τις οποίες υφίσταται μεγάλη νομολογία και μάλιστα του ΣτΕ, που καθιστά δυσχερέστερη την όποια τροποποίηση τους. Εάν σκοπός του νομοθέτη είναι να συσχετίσει ρητά το δικαίωμα της περαιτέρω χρήσης με το δικαίωμα της πρόσβασης και να καθιερώσει την αρχή της εξ ορισμού ανοικτής διάθεσης, θα πρέπει να προβεί σε ρητή	Οι γενικές αρχές Δικαίου αντιμετωπίζουν το ζήτημα της υπεροχής του νεότερου και ειδικότερου νομοθετήματος.

και σαφή τροποποίηση των σχετικών διατάξεων και όχι εμμέσως μέσω ενός τρίτου νομοθετήματος που τροποποιεί παλιότερο νόμο ενσωματώνοντας νέα Οδηγία, καθώς με αυτόν τον τρόπο δεν υφίσταται συνέχεια, συνέπεια και ασφάλεια δικαιού. Διαφορετικά θα πρέπει να εξαρτηθεί το δικαίωμα της περαιτέρω χρήσης με τις περιπτώσεις που σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία επιτρέπεται η πρόσβαση στα διοικητικά έγγραφα.	
Πρόκειται για εξαιρετικά σημαντικό άρθρο το οποίο τονίζει την υπεροχή του νέου νόμου σε σχέση με οποιονδήποτε άλλο κανόνα που αφορά τόσο την πρόσβαση στα διοικητικά έγγραφα όσο και οποιαδήποτε άλλη πληροφοριακή υποχρέωση των φορέων του δημοσίου τομέα. Αυτό πρακτικά θα πει ότι ο νέος νόμος αποτελεί τη βάση για να ερμηνεύσουμε τόσο τη ρύθμιση του αρ. 5 ΚΔΔΙα όσο και των πληροφοριακών υποχρεώσεων των φορέων του δημοσίου τομέα του Ν. 3979/2011.	Εγκρίνεται

Άρθρο 2ο

Προτεινόμενο Σχόλιο	Εισήγηση
Σχετικά με την 2η παράγραφο, η επιβολή της ειδικής αιτιολόγησης στην περίπτωση της μη ανοικτής διάθεσης είναι ιδιαίτερα επαχθής για τους φορείς του Δημοσίου, συνεπάγεται ένα δυσβάστακτο φόρτο επιπλέον γραφειοκρατίας και υπερβαίνει τις ανάγκες ενσωμάτωσης της Οδηγίας. Εφόσον τίθενται σαφείς εξαιρέσεις για τον αποκλεισμό της ανοικτής διάθεσης και της περαιτέρω χρήσης των εγγράφων, η επιπλέον ειδική αιτιολόγηση εκ μέρους του δημοσίου φορέα τίθεται εκ περισσού.	Η μη ανοικτή διάθεση αποτελεί περιορισμό δικαιώματος του πολίτη και συνδέεται με τη διαφανή λειτουργία της Διοίκησης και κατά συνέπεια αιτιολογείται πλήρως, σαφώς και ειδικώς.

Άρθρο 3ο

Προτεινόμενο Σχόλιο	Εισήγηση
Η εξαίρεση που αναφέρεται στο άρθρο αυτό αποκλείει από την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου τους περισσότερους φορείς, αφού ελάχιστοι φορείς έχουν ως δημόσια αποστολή και θεσμοθετημένη δραστηριότητα την παροχή εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων. Προτείνεται η εξής αναδιατύπωση: «οι έγγραφα, πληροφορίες και δεδομένα που παρέχονται ήδη στα πλαίσια των διατάξεων αυτών από άλλους φορείς του δημοσίου τομέα»	Η διατύπωση αποτελεί αυτολεξί μεταφορά των προβλέψεων της οδηγίας 2013/37 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

Σημείωση: Η λέξη «έγγραφα» εμφανίζεται στην παρ. 1 άρθρου 3 ν. 3448/2006. Πρέπει η διατύπωση να προσαρμοστεί ανάλογα.	Αντικατωπίζεται από το άρθρο 9 του παρόντος νομοσχεδίου
---	---

Άρθρο 4ο

Προτεινόμενο Σχόλιο	Εισήγηση
<p>Αν και οι περιπτώσεις (i)-(iii) αναφέρονται ως ενδεικτικές («...καθώς και σύμφωνα με κάθε άλλη σχετική διάταξη και ιδίως για λόγους που αφορούν:...») – όπως άλλωστε ενδεικτικές είναι και οι περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 της Οδηγίας 2013/37 (αρ. 1, παρ. α ii: «... μεταξύ άλλων ...»- επειδή σημαντικό τμήμα των τροποποιήσεων που επιφέρει ο νέος νόμος αναφέρονται στην πολιτιστική κληρονομιά (βλ. αρχεία, βιβλιοθήκες, μουσεία), προτείνεται να συμπεριληφθεί η σαφής περίπτωση μη εφαρμογής (iv) «iv) την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς από κλοπή, λεηλασία, βανδαλισμό, λαθρανασκαφή, αρχαιοκαπηλία, και γενικά την αποφυγή έκθεσης σε κίνδυνο κινητών και ακινήτων μνημείων και χώρων που προστατεύονται βάσει του νόμου 3028/2002»</p>	Υιοθετείται η αναδιατύπωση της παραγράφου.
<p>Ο περιορισμός εφαρμογής του νόμου σε πληροφορίες και δεδομένα που πιθανόν να αποτελούν απόρρητο είναι απόλυτα θεμιτός, ο πρόχειρος τρόπος όμως με τον οποίο διατυπώνεται το σχετικό άρθρο καθώς και η έλλειψη ουσιαστικής επεξήγησης αυτού στην αιτιολογική έκθεση, αφήνει τεράστιο περιθώριο στους δημόσιους φορείς να χρησιμοποιήσουν την συγκεκριμένη διάταξη ως αφορμή απόρριψης πληθώρας αιτημάτων χωρίς στην πραγματικότητα να υφίσταται ζήτημα παραβίασης απορρήτου.</p>	Η διατύπωση αποτελεί αυτολεξί μεταφορά των προβλέψεων της οδηγίας 2013/37 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

Άρθρο 6ο

Προτεινόμενο Σχόλιο	Εισήγηση
<p>Θα μπορούσε να απαλειφθεί τελείως. Ο νομοθέτης θα μπορούσε να πάει πέρα από το ελάχιστο επίπεδο ανοικτότητας που προτείνει η Οδηγία και να συμπεριλάβει τόσο τα AEI/ATEI όσο και τα υπόλοιπα πολιτιστικά ιδρύματα</p>	Η διατύπωση αποτελεί αυτολεξί μεταφορά των προβλέψεων της οδηγίας 2013/37 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

Η ρύθμιση που προβλέπεται στην αιτιολογική έκθεση για την εξακολούθηση της ισχύς των ειδικών διατάξεων για τα αρχεία του Κράτους θα πρέπει να συμπεριληφθεί στο κυρίως σώμα του εν λόγω νομοσχεδίου. Εκτός αυτού όμως υφίστανται και άλλες ειδικές περιπτώσεις, για τις οποίες η θέσπιση των συγκεκριμένων διατάξεων θα δημιουργούσε ουσιώδη προβλήματα και θα συνεπάγονταν την ουσιαστική κατάργησή τους. Μια από αυτές είναι και το α. 39 παρ. 1 και 6 του ν. 3028/2002, που ρυθμίζει τις δημοσιεύσεις αποτελεσμάτων ανασκαφών και άλλων αρχαιολογικών ερευνών, σύμφωνα με τις οποίες οι διευθύνοντες συστηματικές ανασκαφές ή άλλης μορφής αρχαιολογικής έρευνα και οι διενεργούντες σωστικές ανασκαφές έχουν αποκλειστικό δικαίωμα δημοσίευσης εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος. Για να συνεχίσει να ισχύει η εν λόγω διάταξη θα πρέπει είτε να προβλεφθεί ρητώς όπως έγινε με τα Αρχεία του Κράτους, είτε να τεθεί μια γενικότερη διάταξη που θα επιφυλάσσεται υπέρ των ειδικότερων ρυθμίσεων.

Δεν απαιτείται τροποποίηση του νομοσχεδίου είναι ήδη ενσωματωμένη η πρόβλεψη στο τελευταίο εδάφιο άρθρου 1

Άρθρο 7ο

Προτεινόμενο Σχόλιο	Εισήγηση
<p>“Οπως αυτές κάθε φορά ισχύουν’ είναι υποκειμενικό. Υπάρχουν αντικειμενικά εναίσθητα δεδομένα του καθενός που συνιστούν το Ιδιωτικό Απόρρητο, και που θα πρέπει να διευρυνθούν, ώστε το άτομο να MHN (α) Λαμβάνει παρακολουθήσεις ιδιωτικού επιπέδου κατά την ώρα εργασίας του (β) Λαμβάνει οποιουδήποτε τύπου ενόχληση έμμεση είτε άμεση κατά τις ώρες εκτός εργασίας (γ) Δέχεται ιδιαίτερα προσβλητικά σχόλια (bullying) σε οποιοδήποτε τομέα κατά την εργασία του (δ) Υβρίζεται ή / και παρενοχλείται ιδιαίτερα σε κρίσιμες καμπές της εργασίας του.</p> <p>Ως εκ τούτου, δεν είναι μόνο η έγγραφη αναφορά αλλά και όλο το πλαίσιο εργασίας που πρέπει να τεθεί σε πιο ανθρωποκεντρική βάση.</p>	<p>Η επανεξέταση των διατάξεων περί προστασίας του απόμονου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν αποτελεί αντικείμενο του παρόντος νομοσχεδίου.</p>

Άρθρο 11ο

Προτεινόμενο Σχόλιο	Εισήγηση

Θα μπορούσε να απαλειφεί η εξαίρεση σε σχέση με τις βιβλιοθήκες	Η διατύπωση αποτελεί αυτολεξί μεταφορά των προβλέψεων της οδηγίας 2013/37 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
---	--

Άρθρο 13ο

Προτεινόμενο Σχόλιο	Εισήγηση
Το κείμενο του άρθρου αυτού θα πρέπει να αποτελέσει μεταβατική διάταξη του κείμενου σχεδίου νόμου.	Υιοθετείται η πρόταση

Άρθρο 14ο

Προτεινόμενο Σχόλιο	Εισήγηση
Συμπλήρωση της παραγράφου 1. Δεν αρκεί μόνο «το ανοικτό και μηχαναγνώσιμο μορφότυπο». Για να μπορεί να γίνει σύγκριση και ακριβής προσδιορισμό των οντοτήτων πρέπει να γίνει πρώτα Εθνική Βάση προϊόντων, υπηρεσιών και γενικά οντοτήτων που εμπλέκονται. Ήτοι θα αποκτήσουν πλήρως προσδιορισμένη και συγκρισιμή μορφή τα δημοσιευμένα δεδομένα. Αυτό θα ωφελήσει σημαντικά και τα αναφερόμενα σε αναρτήσεις στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ.	Οι τεχνικές λεπτομέρειες θα ρυθμιστούν στην υπουργική απόφαση που θα εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 22
Η πρόβλεψη της παραγράφου 2: «δυσανάλογη προσπάθεια που υπερβαίνει έναν απλό χειρισμό» θα αποτελέσει άλλοθι για να μην αλλάξει τίποτα. Η «δυσανάλογη προσπάθεια» είναι μια εντελώς υποκειμενική εκτίμηση.	Η διατύπωση αποτελεί αυτολεξί μεταφορά των προβλέψεων της οδηγίας 2013/37 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
Σχετικά με τη δεύτερη παράγραφο θα μπορούσε να γίνει μια σχετική μνεία στην αιτιολογική έκθεση ειδικά για τις βιβλιοθήκες, τα αρχεία και τα μουσεία, δεδομένης της ιδιαιτερότητας και της πληθώρας των εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων που περιλαμβάνουν στις συλλογές τους.	Το νομοσχέδιο, όπως και η οδηγία 2013/37 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου έχει ενιαία εφαρμογή για όλους τους δημόσιους φορείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του

Άρθρο 15ο

Προτεινόμενο Σχόλιο	Εισήγηση
<p>Το άρθρο αυτό σωστά θέτει την Υπουργική Απόφαση ως απαραίτητη προϋπόθεση για τη χρήση αδειών ως εξαιρεση στην εξορισμού ανοικτότητα της πληροφορίας του δημοσίου τομέα, καθώς πρόκειται για απόφαση που θα πρέπει να έχει νομιμοποιήση στο επίπεδο της κυβέρνησης. Η διάταξη θα μπορούσε να βελτιωθεί εάν η Υπουργική Απόφαση ήταν απαραίτητη όχι μόνο για την επιβολή τελών αλλά και για την επιλογή των όρων των αδειών, ειδικά στην περίπτωση που αυτές δεν είναι ανοικτές.</p>	<p>Οι όροι των αδειών προβλέπονται με επάρκεια στην παρ. 2 του ιδίου άρθρου</p>
<p>Στην περίπτωση επιβολής τελών ίσως θα ήταν σκοπιμότερο να υπάρχει KYA μεταξύ του αρμοδίου υπουργού και του υπουργού οικονομικών.</p>	<p>Η πρόβλεψη της συνυπογραφής του Υπουργού Οικονομικών απαιτείται σε περιπτώσεις δαπανών εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού και όχι είσπραξης εσόδων από τη διάθεση υπηρεσιών και δεδομένων του δημόσιου τομέα.</p>
<p>Είναι ορθή η προσέγγιση σύμφωνα με την οποία μέχρι να εκδοθούν οι σχετικές αποφάσεις, τα δεδομένα και περιεχόμενο παραμένουν ανοικτά, καθώς δίνει κίνητρο στους φορείς του δημοσίου τομέα να εντοπίσουν τα δεδομένα για τα οποία επιθυμούν να επιβάλουν τέλη ή να αδειοδοτήσουν με άδειες περαιτέρω χρήσης που δεν είναι ανοικτές και να αιτιολογήσουν ειδικά την απόφασή τους αυτή.</p>	<p>Εγκρίνεται</p>
<p>Θα πρέπει να διορθωθεί στο πρώτο εδάφιο η «ελεύθερη διάθεση» σε «ανοικτή διάθεση» για λόγους ομοιομορφίας και συνέπειας στη χρήση εννοιών.</p>	<p>Υιοθετείται η προτεινόμενη αλλαγή της διατύπωσης</p>
<p>Η δυνατότητα επιβολής όρων μέσω αδειοδότησης ή με άλλους τρόπους (οι οποίοι δεν διευκρινίζονται ούτε και στην αιτιολογική έκθεση) υφίσταται μόνο «κατ’ εξαίρεση» αλλά δεν διευκρινίζεται ούτε στο σχέδιο νόμου ούτε στην αιτιολογική ποιες μπορεί να είναι αυτές οι εξαιρετικές περιπτώσεις και ποιος μπορεί να τις καθορίσει. Στην αιτιολογική όμως δεν γίνεται αναφορά σε εξαιρετικές περιπτώσεις αλλά ότι η επιβολή όρων εφαρμόζεται «οσάκις ενδείκνυται», ακολουθώντας το λεκτικό της Οδηγίας 2013/37 (Προοίμιο αρ. 26). Συνεπώς, ίσως κρίνεται σκοπιμότερη η χρήση της ίδιας έκφρασης και στο νομοσχέδιο αντί για τη φράση «κατ’ εξαίρεση».</p>	<p>Η διατύπωση της «κατ’ εξαίρεση» επιβολής όρων συνάδει με την αρχή της εξ ορισμού ανοικτής διάθεσης και περαιτέρω χρήσης των εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή των φορέων του δημόσιου τομέα, την οποία καθιερώνει το παρόν νομοσχέδιο</p>
<p>Επίσης, η διατύπωση «κατ’ εξαίρεση» είναι κάπως ασαφής και ενδεχομένως έρχεται σε αντίθεση με την παράγραφο 3</p>	

<p>του άρθρου 6, όπου η περαιτέρω χρήση των εγγράφων εξ ορισμού «υπόκειται στον περιορισμό ότι το περιεχόμενό τους δεν πρέπει να αλλοιωθεί ούτε να διαστρεβλωθεί με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και ότι πρέπει να γίνεται αναφορά στην πλήγη προέλευσής τους και στην ημερομηνία τελευταίας επικαιροποίησής τους».</p>	
<p>Ο αρμόδιος Υπουργός θα πρέπει να καθορίζει και τους όρους αδειοδότησης και όχι μόνον το ύψος των τελών.</p>	<p>Οι όροι των αδειών προβλέπονται με επάρκεια στην παρ. 2 του ιδίου άρθρου</p>
<p>Παρ. 1. Αναφορικά με τη ρήτρα για την προστασία των προσωπικών δεδομένων αναφέρεται στην ίδια την αιτιολογική ότι στην περίπτωση που παρέχονται προσωπικά δεδομένα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται ρήτρα προστασίας των προσωπικών δεδομένων (παρόλο που στο νομοσχέδιο δεν αναφέρεται μια τέτοια υποχρέωση) και συνεπώς δεν χρειάζεται ειδική αιτιολόγηση εκ μέρους του οικείου φορέα.</p>	<p>Η ρητή αναφορά στη ρήτρα εξασφαλίζει περαιτέρω την προστασία των προσωπικών δεδομένων</p>
<p>Όσον αφορά στην επιβολή τελών η Οδηγία δεν αναφέρεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις που μπορούν να επιβληθούν αλλά περιορίζει απλώς το ύψος αυτών στο «οριακό κόστος» ή και περισσότερο από αυτό αν πρέπει να μη παρεμποδιστεί η κανονική λειτουργία των φορέων του δημόσιου τομέα, οι οποίοι υποχρεούνται να παράγουν έσοδα για να καλύπτουν σημαντικό μέρος του κόστους τους όσον αφορά στην εκτέλεση της δημόσιας αποστολής τους, ή του κόστους που συνδέεται με τη συλλογή, παραγωγή, αναπαραγωγή και διάδοση ορισμένων εγγράφων που διατίθενται για περαιτέρω χρήση ή στις περιπτώσεις των βιβλιοθηκών, μουσείων και αρχείων (προοίμιο αρ. 22 και 23). Μια τέτοια επιβολή τέλους «κατ' εξαίρεση» είναι περιοριστική και ξεπερνά τις υποχρεώσεις εναρμόνισης της Οδηγίας. Όπως, επίσης, εκτός των υποχρεώσεων της εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας τίθεται επιπλέον και η υποχρέωση της ειδικής αιτιολόγησης της επιβολής τελών.</p>	<p>Η πρόβλεψη για την επιβολή τελών σε εξαιρετικές περιπτώσεις και βάσει ειδικής αιτιολόγησης συνάδει με την αρχή της εξ ορισμού ανοικτής διάθεσης και περαιτέρω χρήσης των εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή των φορέων του δημόσιου τομέα, την οποία καθιερώνει το παρόν νομοσχέδιο</p>
<p>Η δυνατότητα αδειοδότησης και μέσω αυτής επιβολής συγκεκριμένων όρων, χωρίς ανάγκη ειδικής αιτιολόγησης, πέρα από τις περιπτώσεις των βιβλιοθηκών, αρχείων και ιδίως των μουσείων, θα πρέπει να προβλεφθεί ρητά και για τα έγγραφα, τις πληροφορίες ή τα δεδομένα που αφορούν πολιτιστικούς πόρους.</p>	<p>Η πρόβλεψη για την επιβολή τελών σε εξαιρετικές περιπτώσεις και βάσει ειδικής αιτιολόγησης συνάδει με την αρχή της εξ ορισμού ανοικτής διάθεσης και περαιτέρω χρήσης των εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή των φορέων του δημόσιου τομέα, την οποία καθιερώνει</p>

	το παρόν νομοσχέδιο
--	---------------------

Άρθρο 16ο

Προτεινόμενο Σχόλιο	Εισήγηση
παρ. 2 β': Η μη επιβολή οριακού κόστους αλλά κάτι περισσότερο, όταν ο οικείος φορέας του δημόσιου τομέα παράγει έσοδα για την κάλυψη ενός ουσιώδους μέρους του κόστους συλλογής, παραγωγής, αναπαραγωγής και διάδοσης σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις είναι περισσότερο περιοριστική από τις διατάξεις της Οδηγίας, καθώς σύμφωνα με αυτήν δεν απαιτείται να αποτελεί απαίτηση του νόμου αλλά μπορεί να απορρέει από τη διοικητική πρακτική των κρατών μελών (α. 1 παρ. 6 και Προσίμιο αρ. 22 Οδηγίας 2013/37).	Η πρόβλεψη συνάδει με την αρχή της εξ ορισμού ανοικτής διάθεσης και περαιτέρω χρήσης των εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή των φορέων του δημόσιου τομέα, την οποία καθιερώνει το παρόν νομοσχέδιο
προτείνεται η παράγραφος 2γ να αναδιατυπωθεί ως εξής: «γ) σε βιβλιοθήκες, συμπεριλαμβανομένων βιβλιοθηκών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, μουσεία και αρχεία, και εν γένει σε έγγραφα, πληροφορίες ή δεδομένα που αφορούν σε πολιτιστικούς πόρους». Επισημαίνεται ότι η πολιτιστική κληρονομιά και το πολιτιστικό υλικό που διαθέτει ο δημόσιος τομέας δεν περιορίζεται στις συλλογές μουσείων και αρχείων, αλλά περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, αρχαιολογικούς χώρους και ακίνητα μνημεία (βάσει του ν 3028/2002).	Η διατύπωση αποτελεί αυτολεξί μεταφορά των προβλέψεων της οδηγίας 2013/37 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

Άρθρο 17ο

Προτεινόμενο Σχόλιο	Εισήγηση
Σε σχέση με την παράγραφο 3 του αρ.9, η ενημέρωση τις διοικητικές προσφυγές και τα σχετικά ένδικα μέσα θα πρέπει να γίνεται στην ιστοσελίδα από την οποία παρέχονται τα δεδομένα ή στο data.gov.gr	Περαιτέρω λεπτομέρειες θα ρυθμιστούν στην υπουργική απόφαση που θα εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 22

Άρθρο 18ο

Προτεινόμενο Σχόλιο	Εισήγηση
Παρ. 2 και 3: Το χρονικό διάστημα των 6 και 3 μηνών	Η ειδική εκπαίδευση των στελεχών των

αντίστοιχα για την καταγραφή και αξιολόγηση των συνόλων πληροφοριών, εγγράφων και δεδομένων και για τη διαδικτυακή ανάρτηση των συνόλων των δεδομένων που κατέχουν οι δημόσιοι φορείς και διαθέτουν ανοικτά με όρους -ή όχι- είναι εξαιρετικά μικρό. Δεδομένου κιόλας του γεγονότος ότι το έργο αυτό θα το αναλάβουν οι Ομάδες Διοίκησης Έργου (ΟΔΕ) του Διαύγεια, τίθεται το ερώτημα κατά πόσο οι ΟΔΕ είναι αντίστοιχα στελεχωμένες για την ανάληψη και διεκπεραίωση ενός τέτοιου έργου.	Ομάδων Διοίκησης Έργου (ΟΔΕ) του Διαύγεια, θα προβλεφθεί στην Υπουργική Απόφαση που θα εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 22
Η πρόβλεψη ότι σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της τρίμηνης προθεσμίας, τα δεδομένα διατίθενται ελεύθερα προς περαιτέρω χρήση και αξιοποίηση, με μόνο περιορισμό την επιφύλαξη της πήρησης της νομοθεσίας των προσωπικών δεδομένων, δεν επαναλαμβάνει και τις λοιπές εξαιρέσεις που προβλέπει ο νόμος.	Είναι ήδη ενσωματωμένη η πρόβλεψη στη διατύπωση της παρ. 4 σύμφωνα με την οποία ελεύθερα διατίθενται τα σύνολα εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου.
Στην παράγραφο 7 να προστεθεί στο τέλος η φράση «Για την επίτευξη των στόχων του προηγούμενου εδαφίου, οι ΟΔΕ του προγράμματος Διαύγεια συνεργάζονται με τα Κομβικά Σημεία Επαφής (ΚΟΣΕ) του Ν. 3882/2010, όταν πρόκειται για γεωχωρικά δεδομένα.»	Οι συγκεκριμένες προβλέψεις συνιστούν ειδικότερα ζητήματα, καθώς και ζητήματα τεχνικού ή λεπτομερειακού χαρακτήρα ή διαδικαστικά ζητήματα για την εφαρμογή της αρχής της ανοικτής διάθεσης και περαιτέρω χρήσης εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων του δημόσιου τομέα και θα ρυθμιστούν με την υπουργική απόφαση που θα εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 22

Άρθρο 20ο

Προτεινόμενο Σχόλιο	Εισήγηση
Η περίοδος που προτείνει η Οδηγία είναι εξαιρετικά μεγάλη και έχει λάβει δριμεία κριτική για το λόγο αυτό, καθώς μπορεί να οδηγήσει σε αποκλειστικές συμφωνίες που καταργούν την πρόσβαση του κοινού στο εθνικό ψηφιακό πολιτιστικό απόθεμα. Προτείνεται ο περιορισμός του χρόνου από 10 σε πέντε έτη.	Η διατύπωση αποτελεί αυτολεξί μεταφορά των προβλέψεων της οδηγίας 2013/37 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

Άρθρο 22ο

Προτεινόμενο Σχόλιο	Εισήγηση

<p>Η ρύθμιση επιμέρους και ειδικότερων ζητημάτων, ιδίως δε η εξειδίκευση των κριτηρίων του άρθρου 8, δεν μπορεί να γίνεται αποκλειστικά από τον Υπουργό Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, εφήμην και άνευ της συμμετοχής των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών. Προτείνεται η διαπήρηση της διατύπωσης «και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού», όπως υφίσταται στο άρθρο 13 του ν.3448.</p>	<p>Η εξουσιοδοτική διάταξη αφορά ρυθμίσεις που εφαρμόζονται οριζόντια σε ολόκληρο το δημόσιο τομέα</p>
<p>Θα μπορούσαν να προστεθούν τα εξής επιπλέον αντικείμενα στο περιεχόμενο της ΥΑ: «η δημιουργία κινήτρων, ιδίως αύξηση του προϋπολογισμού τους, σε φορείς του δημοσίου τομέα που ανοίγουν τα δεδομένα τους, η κατάρτιση συνολικού επιχειρησιακού σχεδίου και επιχειρησιακού σχεδίου ανά υπουργείο για το άνοιγμα και περαιτέρω χρήση των δεδομένων του δημοσίου τομέα».</p>	<p>Ηδη προβλέφθηκε η καθιέρωση βραβείων αριστείας για τους φορείς του δημοσίου τομέα που αναλαμβάνουν καινοτόμες πρωτοβουλίες για την ανοικτή διάθεση εγγράφων πληροφοριών και δεδομένων</p>